<u>Прекугранична соработка – Македонија/Косово</u>

ОПФАТ НА ПРЕКУГРАНИЧНАТА СОРАБОТКА	ПОТЕНЦИЈАЛНИ КОРИСНИЦИ
МАКЕДОНИЈА	· Локална администрација; · Регионални центри за развој и Регионални агенции за развој; · Професионални здруженија; · Стопански комори и други организации за поддршка на бизнисот; · Јавни установи и организации на национално и локално ниво; · Јавни претпријатија; · Локални канцеларии за вработување; · Универзитети, училишта, образовни и истражувачки центри; · Центри за професионална обука; · Национални паркови; · Организации од граѓанското општество; · Локални акциони групи.
Полошки регион (*Гостивар; Врапчиште, Маврово-Ростуше; Тетово; Боговиње; Брвеница; Желино; Јегуновце; и Теарце.*)	
Скопски регион (*Град Скопје; Арачиново; Чучер-Сандево; Илинден; Петровец; Сопиште; Студеничани; и Зелениково.*)	
Северо-источен регион (*Кратово; Крива Паланка; Куманово; Липково; Ранковце; и Старо Нагоричане.*)	
КОСОВО	
Источен регион (*Гилане; Каменица; Урошевац; Качаник; Штрпце; Елезов Хан; и Витина.*)	
Јужен регион (*Призрен; Сува река; Малишево; Мамуша, Раховец; Драгаш.*)	
Централен регион (*Приштина; Липљан; Косово поле; Глоговац; Обилиќ; и Подуево.*)	

ОПШТАТА ЦЕЛ на прекуграничната соработка со Косово е е да се промовира соработката помеѓу луѓето, заедниците и институциите во пограничните области насочена кон зајакнување на економскиот развој и социјалната кохезија, проследени со заштита на животната средина и промоција на одржливиот развој.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	ПРИОРИТЕТНИ ОСКИ
· Унапредување на економскиот развој на програмската област преку олеснување на трговијата и економската валоризација на туристичките и културните потенцијали.	· **Приоритетна оска 1** Економски и социјален развој и промоција на природните и културните ресурси *Преку оваа оска се опфаќаат голема група на потенцијални проекти во најразлични сектори. Оската ја отсликува трансферзалната природа на прекуграничната соработка и намерно е отворена за повеќе чинители кои се веќе*
· Поддршка на иницијативи и акции насочени кон заштита на животната средина и одржливо користење на природните	

ресурси.	*активни, или пак би можеле да развијат нови иницијативи за соработка.*
· Промоција на социјалната кохезија преку охрабрување на соработка помеѓу граѓаните и заедниците во партерства кои се случуваат на двете страни на границата.	
· Зајакнување на капацитетите на националните и заедничките структури за управување со прекуграничните програми и обезбедување на техничка експертиза за надворешна програмска евалуација.	· **Приоритетна оска 2** Техничка помош *Преку оваа оска се поддржува востановувањето на ефикасен систем за управување и следење на имплементацијата на програмата, како и зајакнувањето на капацитетите на сите локални учесници во дефинирањето и спроведувањето на проектите.*
· Подигање на свеста за можностите за финансирање од Прекуграничната соработка во ИПА 1.	
· Зајакнување на капацитетите на потенцијалните корисници за подготовка и имплементирање на проекти.	

<u>Прекугранична соработка – Македонија/Грција</u>

ОПФАТ НА ПРЕКУГРАНИЧНАТА СОРАБОТКА	ПОТЕНЦИЈАЛНИ КОРИСНИЦИ
МАКЕДОНИЈА	· Национални, регионални и локални јавни власти; · Тела кои работат и/или се основани согласно јавното право и притоа се финансираат од јавните власти и се под нивни директен надзор, односно нивните управни органи се именувани од нив; · Организации кои работат и/или се основани согласно приватното право и притоа немаат комерцијален карактер и активности, не распределуваат добивка и биле основани и активни барем една година пред објавувањето на повикот. · Меѓународни организации востановени согласно меѓународни договори или тела во рамки на меѓународни организации.
Пелагониски регион *(Битола)*	
Вардарски регион *(Гевгелија)*	
Југоисточен регион *(Струмица)*	
Југозападен регион *(Охрид)*	
ГРЦИЈА	
Западна Македонија *(Лерин)*	
Централна Македонија *(Пела; Кукуш; Серес; Солун)*	

ОПШТАТА ЦЕЛ на прекуграничната соработка со Грција е да ја зајакне конвергенцијата на програмската област преку промоција на одржлив локален развој.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	ПРИОРИТЕТНИ ОСКИ
· Поддршка на интервенции кои го олеснуваат развојот на економски активности во пограничните региони преку користење на постоечкиот потенцијал и новите можности.	· **Приоритетна оска 1** Зајакнување на прекуграничниот економски развој *Оваа оска е насочена кон промоција на одржливиот економски развој преку заеднички интервенции кои ги олеснуваат прекуграничните односи.*
· Поддршка на интервенции кои ги зајакнуваат професионалните вештини на локалното население и на тој начин помагаат во справувањето со проблемите со невработеноста и миграцијата.	
· Поддршка на заеднички прекугранични акции за промоција на одржливиот туризам.	
· Поддршка на интервенции насочени кон заштитата на јавното здравје, намалување на влијанието врз здравствените услуги и опременоста на установите кои се оддалечени од големите центри и длабоко во пограничниот регион.	
· Поддршка на интервенции кои ја заштитуваат животната средина и го ублажуваат влијанието од економскиот развој.	· **Приоритетна оска 2** Зајакнување на заштитата на природните богатства и културното наследство во програмската област *Преку оваа оска промовираат заеднички акции за заштита на природата и културата и мобилизирање на природните и културните добра.*
· Поддршка на интервенции кои ги заштитуваат и мобилизираат природните и културните добра како начин за обезбедување на одржлив развој.	
·	· **Приоритетна оска 3** Техничка помош *Преку оваа оска се промовира непречената промоција на соработката на највисоко ниво во програмската област.*

Прекугранична соработка – Македонија/Бугарија

ОПФАТ НА ПРЕКУГРАНИЧНАТА СОРАБОТКА	ПОТЕНЦИЈАЛНИ КОРИСНИЦИ
МАКЕДОНИЈА ***Североисточен регион*** *(Куманово; Кратово; Крива Паланка; Ранковце; Липково; Старо Нагоричане)* ***Југоисточен регион*** *(Струмица; Валандово; Гевгелија; Богданци; Радовиш; Конче; Василево; Ново Село)* ***Источен регион*** *(Берово; Делчево; Пехчево; Кочани; Штип; Карбинци; Македонска Каменица; Чешиново-Облешево; Виница; Зрновци)* **БУГАРИЈА** ***Благоевградски дистрикт*** *(Банско; Белица; Благоевград; Гоце Делчев; Гармен; Кресна; Петрич; Разлог; Сандански; Сатовча; Симитли; Струмјани; Хаџидимово; Јакоруда)* ***Ќустендилски дистрикт*** *(Бобовдол; Бобово; Дупница; Ќустендил; Сапарева Бања; Рила; Треклиано)*	· Локални, регионални и национални власти, или пак организациони делови во рамките на истите, ако истите имаат својство на правни лица. · Национални и регионални агенции; · Управи на заштитени подрачја; · Локални или регионални директорати на шумарските стопанства; · Здравствени установи; · Културни институции; · Локални центри; · Регионални агенции за вработување; · НВО и непрофитни организации и организации за подршка на бизнисите, за развој на ИКТ и за регионален развој, односно истражувачки и развојни центри, асоцијации на работодавачи, синдикати и други јавни и други агенции и асоцијации; · Образовни институции; · Еврорегиони; · Меѓународни организации.

ОПШТАТА ЦЕЛ на прекуграничната соработка со Бугарија е одржлив економски развој во прекуграничниот регион како поддршка на поширoката европска соработка и напорите за интеграција.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	ПРИОРИТЕТНИ ОСКИ
Поддршка на одржливиот економски развој во пограничниот регион · Диверзификација на тековните економски активности, поддршка на регионот во насока на негова економска еволуција и зајакнување на животниот стандард; · Развој на нови вредности; · Поддршка за соработка при истражување и развој;	· **Приоритетна оска 1** Економски развој и социјална кохезија **Области на интервенција** **1. Економски развој** **2. Социјална кохезија** **3. Подготовка на проекти**

· Економско поврзување во кластери и друга деловна поддршка; · Поддршка на нови технологии и иновации.	
Промоција на социјална кохезија и прекугранична соработка · Инвестиции во развој на човечки ресурси; · Акции од луѓето за луѓето; · Иницијативи за пазарот на труд; · Културни размени; · Поддршка за подигнување на способноста на работната сила согласно пазарните потреби; · Прекугранични мрежи во сите сектори и на сите нивоа, вклучувајќи и такви за подготовка на заеднички проекти.	
Натамошно подобрување и развој на атрактивноста и на квалитетот на животот во пограничниот регион · Балансиран регионален развој заснован на заштитата и правилната искористеност на природните и културните добра во регионот; · Заштита на еколошката и културната различност; · Поддршка за развој на туризмот заснован на соодветно и правилно искористување на природните и културните добра во регионот.	· **Приоритетна оска 2** Подобрување на квалитетот на живот **Области на интервенција** **1. Користење на природните ресурси** **2. Користење на културни ресурси**
	· **Priority Axis 3** Техничка помош **Обезбедување на ефективно програмско управување и проток на информации за техничката помош и нејзината цел да ја подобри соработката и алатките за управување.**